

Тооцана болн сунъгъврн хургуд эклц парторганизацст

Эн бдрмүдт кесг эклц партийн организацст тооцана болн сунъгъврн хургуд болдж йовна. Дарук цагт теди делгү кегдхн. Партийн дотр-дундин бәәдл-джиргьлд ик үүлдвр болгч тер хургуд альд болв чигн партийн олн улсин шунмгъань өссиг, долан джилн зура дилвртәгъәр күцәхин төлә ноолдлгьнд партийн организацсин нүүрт йовгч нилчнь бөдлсиг үзүдджәнә.

Бәәри партийн организацсд урды кегдсн тооцана болн сунъгъврн хөбт бийднь давон джил мана орн-нуттин бәәдл-джиргьлд ончта ик темдтә болснн. Партин XXI хург болад, коммунизм делгү тосхлгъна агъу ик программ батлснн. Партин хуртин, КПСС-н ЦК-н Пленумсин тууджлгч шийдврмүдиг күцәдд, балгъсна болн деревня күч-көлсчнр урды үзгәддго кевәр гүдждж коммунизмн материалн-техническ көрнэг гаргъхин, техническ делгрлтәс иштә күч-көлснә гарлтиг икдүлхин төлә ноолддж йовцхана.

Олн-әмтнә социалистическ дөрдән өртәр делгрснә ащднь мана алдр Төрснә күч-көлсчнр долан джилн зуран түрүн джил — 1959 джилн даалгъвриг дилвртәгъәр күцәгъәд давулдж күцәдд йовцхана. Советск ракет Сар тал нисдк күрлгън, мөс хамхадг атомн «Ленин» гидг керм көдлмшт орлгън, көдлмшчнрин, колхозникүдин, номин үүлдәчнрин күч-көлснә дилвринь, нарт делкәд Советск Союзин үлмәнь өслгън — эн тоот цугтан советск улсиг байрлулна, шин дилвр күцхд омгшана.

Күцснәдн зогсхнн биш, мөнъкин уралан йовад йовхнн гидж партъ сургъна. КПСС-н XXI хуртин коммунистическ тосхлгъ делгрүлгъәр тәвсн

шин ик төрмүд эклц партийн организацсин нилчнь предпрятъст, колхозмудт болн учрежденьст бөдлүлгъинг, партин болн правительствин заавриг күцәлгънд авчах даалгъврннь чангъгъалгъ некджәнә. «Долан джилн зуран дилвринь шуд предпрятъст болн тосхлтст, колхозмудт болн совхозмудт, научн учрежденьст катгьлддж күцәгдхнн болджана. Энүләнә залгьлддж бәәри газрин партийн органмудин, эклц партийн организацсин нилчнь улм икәр бөдлджәнә. Эдн предпрятъ болгънд үүдәгч күч-көлснә бәәдл болн производственин бөдлддж гаргьлгъ күцәгдхнн зөвтә» гидж үр Н. С. Хрущев КПСС-н XXI хургт кесн докладтан келснн.

Кесн көдлмшиннь диг-ашинь келләрн, хоршагдсн дамшлтан негдүлдж шүүхләрн, коммунистир тооцана болн сунъгъврн хургуд деерән эврәннь ах оньган таслгдәд уга төрмүдт тухадж йовцхана, бәәх дуту-дундан, эндүсән илджд, партийн организацсин көдлмшиннь ясрулх тодрха үүлдврмүд темдгдджәнә.

Промышленн предпрятъсин, тосхлтин болн көлгнә эклц партийн организацсин тооцана болн сунъгъврн хургуд деер партин XXI хуртин болн КПСС-н ЦК-н июньск Пленумин техническ делгрлт хурддүлхин, продукц гаргьлгъна үнинь багърулхин, күч-көлснә тарц зогслтан угагъәр өслгъ теткьлгънә тускар тәвсн төрмүдиг күцәхин тускар өргн күүндвр кегддж йовна. Коммунистир гүн кевәр предпрятин көдлмшиннь шүүдд, ода чигн олзлгдәд уга бәәх эв-аргъинг илджд, шин техник орулх кергт күщә оньган әс тәвцхәдт гардачнриг хурц кевәр шалгьддж йовцхана.

Тооцана докладар күүндвр келләрн,

коммунистир терүнднь партийн организацсин көдлмшиннь шүүдд-хәләгдлгън, сән дамшлт хоршагдлгън, дуту-дундиг илджлгън болн тер тоотиг уурулх тодрха үүлдвр темдгьлгън келгдх зөвтә гидж чикәр некджәцхәнә. Тооцана доклад, көдлмш ясрулгънд коммунистириг агсх зөвтә.

КПСС-н ЦК-н шийдврәр промышленн болн гүүлгәнә предпрятъсин, проектн институтсин болн конструкторск бюросин эклц партийн организацсд администрацин үүлдврннь шүүдд-хәләлгънә зөвиг күцәлгънә комиссүд гаргьгдснн. Тооцана болн сунъгъврн хургудт тер комиссүдин көдлмшинн түрүн дамшлтиннь шүүдд негдүлхнн, көдлмшиннь ясрулх үүлдвр темдгьлхнн.

Колхозмудин, совхозмудин болн РТС-н партийн организацсин тооцана болн сунъгъврн хургуд селәнә эдл-ахун джилн төгсәлгънә гүдждж көдлмшлә харгьддж кегдджәнә. Хургуд коммунистириг, селәнә цуг күчкөлсчнриг, селәнә эдл-ахуг цааранднь бөдлүлгънә тодрха үүлдврмүд күцәлгънд, авсн социалистическ даалгъвран күцәгъәд, давулдж күцәд агсддж йовна.

Селәнә коммунистир күчкөлсчнрин өссн үүдәгч шунмгъагъиннь голгьалдд, даруд болх КПСС-н ЦК-н Пленумиг тосддк социалистическ дөрдә делгрүлдж уктлгъ теткх зөвтә. Селәнә коммунистирин әркән уга күцәх төрннь, тәрәнә көдлмшиг цугтагъиннь күцвртәгъәр дууслт теткьлгън, государствд селәнә эдл-ахун продукц орулдж өглгънә даалгъвран күцәлгън, ирх джилд ик ургъц авч

болх бат девснэг ода гаргьлгън, мал үвлзүлгъинг сәнәр теткьлгън болджана.

КПСС-н ЦК-н Пленумд белдвр келгънә йовудт партийн организацс колхозн болн совхозн производствин цуг ингьсиг чадмг, бүрдәгч улсар батлхин тускар кергтә үүлдвр күцәх, селәнә эдл-ахуг цааранднь бөдлүлхнн төлә ноолдлгънд эврәннь бүрдәгч нилчән чангъгъах зөвтә. Цуг тер төрмүд селәнә парторганизацсин гол оньгднь бәәх зөвтә.

Советск учрежденьст кесг олн коммунистир көдлдж йовцхана. Теднә ах кергнь — государственн аппаратд партийн үлмә орулгън, ленинск авцбарцтәгъәр көдлхин төлә зүткьлгън, бюрократизмин болн волокитин өмнәс ноолдлгън болджана. Керг-үүлән үүдәгч кевәр күцәлгънә үлгүр коммунист-цергләч күн үзүлх зөвтә, дигдара болн даалгъвран күцәлгъәрн әмтнд үзмдд болх учрта. Советск учрежденьсин коммунистир тооцана болн сунъгъврн хурган хамгин түрүн болдж залврнн аппаратиннь көдлмшиг ясрулгънд, күч-көлсчнрлә энүнә залгьлдәд батлхд оньган тәвддж күүндвр кецхәх зөвтә.

Тооцана болн сунъгъврн хургуд идеологическ көдлмшинн туск төр ончта орм авчана. Эн төрмүдәр шунмгъа кевәр күүндвр келгън, коммунистир олн дунд кедд политическ көдлмшиг ясрулхин төлә гүдждд йовхинь, терүт бәәдл-джиргьллә, предпрятин, тосхлтин, колхозин, совхозин, учреждәнә өмн зогсддях төрмүдлә залгьлдулдж кехәр зүтдд йовхиннь медүлджәнә.

Тооцан болн сунъгъвр эклц партийн организацсин бәәдл-джиргьлд, эднә дәәч кевәр, седвәр гаргьдд көдлгънд, партийн цуг көдлмшиг ясрулгънд ик чинр авчана. Эн тегәд партийн гардврн органмуд деер, түрүн болдж партийн райкомст болн горкомст, тооцана болн сунъгъврн

хургудиг белдәд кехин тускар ик даалгъвр тәвдджәнә. Хургуд шунмгъа кевәр болхиг, шалгьлгън болн бийән шалгьлгън өргәр кегдхиг, партийн дотр дунд демократийн күцәгдлгъинг теткьлгън некддджәнә.

Коммунистическ тосхлтин кергиг гардлгънд эклц партийн организацсин нилчнь өссиг тоолад, коммунистир партийн бюрон болн комитетсин ханьд тоомсрта көдләчнриг, сән бүрдәгч, производств меддг, әмтнлә көдлмш кедд чадх улсиг сунъгъхин төлә зүткьлгънә. Темдгьлн кандидатрин тускар күүндвр келгън, зокал мет кевәр, делгү, партийн чик хәләцтәгъәр кегддд йовна.

Эклц партийн организацсин көдлмшиннь цааранднь ясрулхд, партийн олн улсин үүдәгч шунмгъагъиннь болн седвәрннь бөдлүлхд тооцана болн сунъгъврн хургуд ик үлмәгән күргхдннь магьдг уга. Тер хургуд, коммунистир КПСС-н Центральн Комитетин әргмд әвдршго кевәр, батар, ни-негниннь, партин XXI хуртин тәвсн адр ик төрмүдиг дилвртәгъәр күцәхдән мөнъкин белниннь бас нег дакдд үзүлх.

(«Правда» газетин нүр статья).